

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/187/2020
Identifikačné číslo spisu:	5616208347
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5616208347.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky K. E., bývajúcej v F. Z., X. XX/XX, zastúpenej advokátkou, JUDr. Tamarou Maďarovou, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Tranovského 1, proti osobe povinnej platiť výživné Z. E., bývajúcim v R., S. XXX/XX, X. Z., zastúpenému advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, so sídlom v Martine, Andreja Kmeťa 28, o zvýšenie výživného, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20Pc/13/2016, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. októbra 2019, sp. zn. 9CoP/50/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 24. októbra 2019, sp. zn. 9CoP/50/2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. apríla 2019 sp. zn. 20Pc/13/2016 zaviazal povinného platiť zvýšené výživné v sume 300 eur mesačne od 30. novembra 2016 vždy do každého 20. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky vopred. Na zameškanom výživnom za obdobie od 30. novembra 2016 do 2. apríla 2019 v sume 7 401,66 eur povolil splátky po 100 eur mesačne splatné spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení jednej splátky. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal a každého z účastníkov zaviazal uhradiť výdavky štátu v celkovej sume 718 eur, a to v 1/2-ici. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď konštatoval, že od poslednej úpravy výživného (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. P/55/1994 z 31. mája 2000) došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom pre navrhovateľku. K zmene pomerov došlo jednak na strane navrhovateľky v súvislosti s jej fyzickým vyspíevaním a najmä so zvýšením nákladov spojených so štúdiom na vysokej škole, čím nepochybne stúpili náklady na zabezpečenie základných potrieb navrhovateľky. Súčasne prihliadol i na zmenu pomerov na strane povinného - otca, ktorý bol v čase predchádzajúcej úpravy podnikateľom s nulovým príjmom, resp. s príjmom na úrovni životného minima, pričom jeho príjem v roku 2017 predstavoval zhruba sumu 2 900 eur mesačne v čistom a v roku 2018 sumu 2 620 eur mesačne. V období od 30. novembra 2016 do 2. apríla 2019 predstavoval rozdiel medzi čistými príjmami a výdavkami otca sumu 900 eur v roku 2017, 600 eur v roku 2018 až do rozhodnutia súdu. Pokiaľ išlo o námietky otca týkajúce sa schopnosti navrhovateľky samostatne sa živiť, resp.

požiadať o sociálne štipendium, na tieto námietky súd prvej inštancie neprihliadol, tak ako to zdôvodnil v bodoch 46. až 48. dôvodov napadnutého rozhodnutia. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podal otec odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom tak, že ho vo výrokoch o zvýšení výživného a o dlžnom výživnom potvrdil. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa v celom rozsahu s jeho odôvodnením. Na zdôraznenie správnosti dodal, že od poslednej úpravy výživného došlo k výraznej zmene pomerov jednak na strane navrhovateľky, ktorej nepochybne stúpili náklady v súvislosti so štúdiom na vysokej škole, a jednak i na strane povinného - otca, ktorého príjem sa oproti predchádzajúcej úprave výrazne zvýšil a už z tohto pohľadu sa navrhovateľka dôvodne domáhala zmeny úpravy výživného. Vychádzajúc z majetkových pomerov otca ako povinného v čase pôvodnej úpravy a majetkových pomerov, ktoré existujú na strane otca v súčasnosti, neopomínajúc i potreby navrhovateľky, dospel i odvolací súd k presvedčeniu, že zvýšenie výživného v rozsahu ako ho určil súd prvej inštancie je primerané. Otcovi síce pribudli dve vyživovacie povinnosti, voči ktorým si plní vyživovaciu povinnosť na základe dohody s matkami detí, ale i s prihliadnutím na tieto skutočnosti je v jeho možnostiach platiť výživné v sume 300 eur pre navrhovateľku. Uviedol, že ani prípadné nadštandardné majetkové pomery druhého z rodičov nezabavujú osobu povinnú plnenia svojej vyživovacej povinnosti, lebo dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni obidvoch rodičov tak, ako keby vyrastalo v úplnej rodine. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania súd vychádzal z ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec dovolanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP alebo Civilný sporový poriadok“) tvrdiac, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) C. s. p.]. Namietal, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil nové skutkové tvrdenia o jeho osobných pomeroch (návrat na územie Slovenskej republiky, evidencia na úrade práce), ktoré boli pre rozhodnutie vo veci samej podstatné, a ku ktorým došlo po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd tak riadne nezistil skutočný stav veci (§ 63 CMP). Písomné vyhotovenie rozsudku odvolacieho súdu ďalej neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre jeho rozhodnutie o potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie, čím je nepreskúmateľné. Prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keď odvolací súd nesprávne posúdil právnu otázku, že sociálne štipendium plnoletého dieťaťa, ktoré je študentom vysokej školy, nepredstavuje jeho príjem. Odvolací súd argumentoval, že účelom sociálneho štipendia nie je suplovať plnenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča s tým, že potom, ako začne otec prispievať na navrhovateľku výrazne vyššou sumou výživného, možno očakávať, že výška sociálneho štipendia bude upravená, prípadne bude zrušené, či spätne odňaté. Dovolateľ s takýmto právnym záverom nesúhlasí. Podľa neho sociálne štipendium poberá študent vysokej školy na základe nepriaznivej sociálnej situácie, bez ohľadu na jeho schopnosti a študijné výsledky, pričom v žiadnom prípade ho v priebehu školského roka vysoká škola neprehodnocuje a ani spätne neodníma. Sociálne štipendium nie je ani štátnou sociálnou dávkou, pri ktorej by bola oprávnená osoba každú zmenu svojich pomerov povinná oznamovať v lehote 8 dní subjektu, ktorý dávku vypláca. Na základe uvedeného potom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) rozsudok odvolacieho i prvoinstančného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k dovolaniu otca uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za riadne odôvodnené, splňajúce všetky náležitosti ust. § 220 ods. 2 CSP, tvoriace s rozhodnutím súdu prvej inštancie jeden logický celok. Podľa nej dôvodom zakladajúcim dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu súdom, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo ich nesprávne vyhodnotenie. Pokiaľ išlo o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, mala za to, že dovolateľom nastolenú otázku treba vnímať v širších súvislostiach, nezávisle od toho, či je alebo nie je považované sociálne štipendium za príjem študenta vysokej školy.

Neslo teda o otázku, na ktorej by odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Súdny potom správne ustálili, že od poslednej úpravy výživného došlo k výraznej zmene pomerov jednak na strane navrhovateľky i na strane povinnej osoby. V možnostiach a schopnostiach osoby povinnej bolo a je plniť vyživovaciu povinnosť vo väčšej výške, než sa navrhovateľka návrhom domáhala, tak ako to konštatovali oba súdy.

5. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené Civilným mimosporovým poriadkom (zákonom č. 161/2015 Z. z. - ďalej len „CMP“ alebo „Civilný mimosporový poriadok“, ustanovenia §§ 154 až 157). Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Pretože Civilný mimosporový poriadok neustanovuje inak, Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal prípustnosť dovolania podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku.

6. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie otca je prípustné aj dôvodné. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

8. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Tomu potom korešponduje aj právna úprava dovolacieho konania, podľa ktorej dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (v tejto súv. por. napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V preskúmvanej veci otec odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

10. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sú nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu. V zmysle § 420 písm. f) CSP je teda relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom (I. ÚS 50/04, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 252/04).

11. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci

12. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

13. Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

14. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

15. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

16. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

17. Podľa § 68 CMP, odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

18. Na rozdiel od všeobecnej úpravy je v mimosporovom konaní zavedený systém úplnej apelácie, teda ešte aj v odvolacom konaní je možné prednášať nové skutočnosti a predkladať nové dôkazné návrhy, t. j. v zásade sú prípustné tzv. novoty v odvolacom konaní. Vzhľadom na zásadu uvedenú v čl. 6 CMP, a to povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci (uplatnenie vyšetrovacieho princípu), v mimosporovom konaní možno odvolanie odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V odvolacom konaní teda odvolací súd vykonáva ďalšie úkony smerujúce k zisteniu skutočného stavu veci. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa súd nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania (pozri § 32 CMP), ale aplikuje tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Nie je však vylúčené, aby si súd osvojil (fakultatívne) zhodné tvrdenia účastníkov, ale len za splnenia podmienky, že nemá pochybnosti o ich pravdivosti, a zároveň nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním. Ustanovenie § 37 CMP predstavuje špeciálnu úpravu vo vzťahu k § 186 ods. 2 CSP, ktoré sa pre oblasť mimosporových konaní neuplatní. Všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporových konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré nemôže závisieť od vôle účastníkov konania (uznesenie Ústavného súdu SR z 24. apríla 2003, sp. zn. IV. ÚS 78/03).

19. Ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Znamená to vo svojich dôsledkoch aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 168/2019 z 21. novembra 2019, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 29/2019).

20. V danej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, stotožňujúc sa v celom rozsahu s jeho záverom, že od poslednej úpravy výživného došlo k výraznej zmene pomerov jednak na strane navrhovateľky, ktorej nepochybne stúpili náklady v súvislosti so štúdiom na vysokej škole, a jednak i na strane povinného - otca, ktorého príjem sa oproti predchádzajúcej úprave výrazne zvýšil, a preto už z tohto pohľadu sa navrhovateľka dôvodne domáhala zmeny úpravy výživného. Vychádzal pritom zo súčasných majetkových pomerov otca ako povinného, keď dospel k záveru, že zvýšenie výživného v rozsahu ako ho určil súd prvej inštancie je primerané. Poukázal na to, že otcovi síce pribudli dve vyživovacie povinnosti, voči ktorým si plní vyživovaciu povinnosť na základe dohody s matkami detí, ale i s prihliadnutím na tieto skutočnosti je v jeho možnostiach platiť výživné v sume 300 eur pre

navrhovateľku. Je zrejmé, že za príjem otca považoval jeho príjmy za rok 2017 v sume 2 900 eur mesačne v čistom a za rok 2018 v sume 2 620 eur mesačne, a teda v období od 30. novembra 2016 do 2. apríla 2019 predstavoval rozdiel medzi čistými príjmami a výdavkami otca sumu 900 eur v roku 2017, 600 eur v roku 2018 až do rozhodnutia súdu. Otec v priebehu odvolacieho konania predložil súdu ďalšie listiny (č. l. 510 - 514), z ktorých malo vyplývať, že ukončil svoju pracovnú činnosť v Nórskom kráľovstve a vrátil sa natrvalo žiť na Slovensko, momentálne je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Z. ako nezamestnaný občan, hľadajúci si zamestnanie a má uzavretú iba Dohodu o vykonaní práce so K. T. ako príležitostný vodič autobusu v rozsahu maximálne 40 dní v kalendárnom roku s dojednanou odmenou vo výške 3 eur za hodinu brutto. Odvolací súd na tieto dôkazy však pri svojom rozhodovaní neprihliadal, a naďalej vychádzal iba z príjmov otca, ktoré tento dosahoval ešte vo svojom zamestnaní v Nórskom kráľovstve. Odvolací súd nielenže tento dôkaz nevykonával zákonom predpísaným spôsobom (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 204 a § 378 ods. 1 CSP), ale na skutočnosti z týchto dôkazov plynúce, nereflektoval ani v odôvodnení svojho rozhodnutia, hoci tieto mohli byť rozhodujúce pre zistenie skutočných majetkových pomerov povinného, resp. pre trvanie jeho vyživovacej povinnosti v súdmi stanovenej výške. Dovolací súd v súvislosti s predloženými dôkazmi iba okrajovo uvádza, že pokiaľ ide o vykonávanie dôkazu listinou, ktorá je napísaná v inom ako štátnom jazyku (v danom prípade listina o ukončení pracovnej činnosti v Nórskom kráľovstve - č. l. 510), je súd povinný najskôr pribrať prekladateľa na preklad tohto listinného dôkazu (§ 51 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy), pričom uvedenú povinnosť má súd bez ohľadu na to, či dôkaz listinou následne vykoná alebo ho nevykoná, pretože právom strany je vyjadriť sa k návrhom na dôkazy, t. j. či a prípadne z akých dôvodov súd má alebo nemá určitý dôkaz vykonať.

21. Dovolací súd má za to, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorým sa odmietol zaoberať a vykonať otcom navrhnutý dôkaz (na č. l. 510 - 514), ktorý mohol mať potom vplyv na riadne zistenie skutočného stavu veci z hľadiska tvrdení povinného platiť výživné, bolo porušené právo otca na spravodlivý súdny proces. Nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý mohol mať vplyv na riadne zistenie skutočného stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ústavy, a to s poukazom aj na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 332/09. V takomto prípade by prichádzalo do úvahy aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť strán v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, keďže nevykonanie stranou konania navrhovaného dôkazu by ho oproti druhej strane konania znevýhodňovalo. Bolo preto povinnosťou odvolacieho súdu (ktorý v konaní zisťuje skutočný stav veci, pri zachovaní práva v odvolacom konaní uvádzať i nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy) vykonať tieto nové dôkazy potrebné na účely dôsledného posúdenia tvrdení otca o tom, že od jeho návratu na Slovensko nedosahuje taký príjem, ktorý by umožňoval platiť na navrhovateľku výživné v určenej výške, resp. nedosahuje taký príjem, z ktorého pri svojom rozhodovaní vychádzal odvolací súd. Je potrebné si taktiež uvedomiť, že uvedené skutočnosti bolo potrebné zohľadniť už v tomto odvolacom konaní, nakoľko nastali v čase pred rozhodnutím tohto odvolacieho súdu, a teda by neboli do budúcnosti založiť právo otca na podanie návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti z dôvodu zmeny pomerov (keďže tieto nastali ešte počas tohto súdneho konania). Dovolací súd súčasne týmto nespochybňuje správnosť záverov súdov nižších inštancií, že bolo v možnostiach a schopnostiach otca platiť navrhovateľke výživné v ním určenej výške do času jeho trvalého návratu na územie Slovenska.

22. Možno teda zovšeobecniť, že ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím je potom daná prípustnosť i dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Znamená to vo svojich dôsledkoch aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

23. Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP, je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní

postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolací súd tak dospel k záveru, že dovolanie otca je nielen procesne prípustné, ale aj opodstatnené a ďalej sa s ostatnými dovolacími dôvodmi (otázkou, či sociálne štipendium možno považovať za príjem navrhovateľky, a teda či bolo dovolanie prípustné aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP) a vecnou stránkou dovolania nezaoberal. Najvyšší súd preto rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) rozsudku krajského súdu (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok